

Gospođa Ljiljana Grosu socijalni radnik Cenatra za socijalni rad u Zrenjaninu i predsednik Kluba roditelja i dece i gospođa Milanka Bogdanović, koordinator, boravile su od 11 do 21 Februara u Guelph-u i Kitchener-u i Bradford-u. U tom periodu posetile su Family and Children Service u Guelph-u, Children's Aid Society, Wilfrid Laurie Faculty of social work, John Howard Society of Waterloo, Onward Willow- Better Biginning Better Future i mnoge osnovne škole gde su se upoznale sa sprovođenjem Buli programa.

-Veoma smo zadovoljne i srećne da nam se ukazala prilika, da posetimo ove institucije i upoznamo se sa njihovim programima, kaže gospođa Ljiljana Grosu.

Ono što je nas posebno fasciniralo jeste način na koji se institucije i agencije bilo vladine ili humanitarne organizuju i međusobno povezuju, što se naravno ogleda u veoma brzom i efikasnom pružanju pomoći deci i ugroženim licima, bilo da je u pitanju socijalna, savetodavna, zdravstvena, pravna pomoć, pomoć u nalaženju posla, čuvanju dece ili zaštita od zlostavljanja pa čak i smeštaj dece u hraniteljske porodice ili usvajanje. Prijavljeni problemi i slučajevi se odmah ispituju i u nekoliko dana, najduže pet donosi odluka na koji način će se rešavati, i odmah se pruža pomoć. U najčešćim slučajevima socijalni radnici i svi ostali su ti koji odlaze direktno u porodice, uočavaju probleme i na licu mesta donose mere, ne čeka se da ugrožena lica dolaze u centre da traže pomoć, za razliku od situacije kod nas, koja predviđa dugu birokratsku procedura i usporava pružanje pomoći i rad stručnjaka u Srbiji.

Interesantan je i broj volontera i njihova spremnost da se uključe u rad lokalnih organizacija i klubova iz komšiluka, a posebno način na koji se pomaže roditeljima i deci sa posebnim potrebama, kao i spremnost im se pomogne kako bi se uključili u svakodnevni život, naglašava Milanka Bogdanović koordinator zrenjaniskog Kluna roditelja i dece.

-Videli smo dosta toga, stekli smo neka nova iskustva, dobili nove ideje, a najvažnije od svega jeste da smo upoznali mnoge stručnjake koji su spremni za saradnju i pomoć, a našim institucijama pre svega u prenošenju znanja, radnog i organizacionog iskustva. Važno je napraviti prvi korak, važno je verovati da svi možemo svojim radom i energijom pomoći deci i njihovim roditeljim. Ponekada je i malo dovoljno, onima koji nemaju ništa i koji su očajni. U našoj

KAKO POMOĆI DECI U SRBIJI

"Kako pomoći deci u Srbiji" - naziv je projekta koji je finansirala agencija "Partneri za budućnost" ogranak Canadian International Development Agency (CIDA). Projekat podrazumeva devetodnevni boravak dva stručnjaka iz Vojvodine u cilju upoznavanja sa Kanadskim institucijama za zaštitu i pomoć deci i porodicama.

Na satanku u John Howard Society of Waterloo -Wellington

zamlji se dugo prećutkivalo, i mnogo toga potiskivalo, a nasija nad decom i ženama ima mnogo više nego što smo spremni da kao društvo priznamo i tako nešto obelodanimo: Meni, kao verovatno i većini ljudi, poseban bes izaziva to ćutanje okoline, rodbine, prijatelja... Ja prosto ne mogu da prihvatim da neko nema pojma šta se dešava s devojčicom, a da žive u istom dvorištu ili zgradi. Znači, mi smo po hiljaditi put zatajili, jer socijalno okruženje mora da prihvati obavezu da prijavi ako primeti bilo šta sumnjivo. Statistički podaci su zastrašujući i govore da je krajnje vreme da se mi sami roditelji i ljudi koji veruju u bolju budućnost organizujemo i sami sebi pomognemo koliko god možemo, a naravno i tražimo od nadležnih da što brže pružaju pomoć ugroženoj deci - naglašava Milanka Bogdanović.

-Klub roditelja i dece već četiri godine održava škola za roditelje i decu pod nazivom "Hajde da razgovaramo i da se razumemo". Cilj projekta je da se kroz edukaciju roditelja, dece i nastavnika pomogne uspostavljanje komunikacije, razumevanja, poštovanja, uvažavanja i opšte tolerancije kako između roditelja i dece, profesora i dece tako i među samom decom.

-Projekat podrazumeva obuku za roditelje, predavanja o tol-

eranciji i opštim normama uljudnog ponašanja, kao i dečjim pravima. Želja nam je da ovaj program dopunimo i da ga proširimo na sve osnovne škole u Zrenjaninu i da organizujemo primerene programe po obdaništima jer što se ranije počne sa edukacijom i vaspitavanjem dece, to su rezultati bolji, a praksa pokazuje da često sama deca edukuju roditelje, kaže predsednica kluba Ljiljana Grosu.

NASILJE POSTOJI ALI GA MNOGI IGNORIŠU

Teška društvena i ekonomska situacija u Srbiji, uzrokovana, pre svega, ratom, izolacijom, hiper inflacijama, bombardovanjem, i sve lošijom ekonomijom i privredom u poslednjih 15 godina, odražava se na sve slojeve stanovništva, a najviše na stare i one najmlađe - decu. U Srbiji je u poslednjih 15 godin zabeležen nagli porast nasilja nad decom kao i porast agresivnosti dečje populacije.

Statistika pokazuje da u tri četvrtine slučajeva nasilja nad decom, zlostavljanje se ponavlja i postaje hronično. Najčešći načini fizičkog zlostavljanja dece u Srbiji su udaranje, uskraćivanje hrane, izlaganje fizičkim povredama, zatvaranje i vezivanje deteta. Dominantan oblik zlostavljanja dece je i zanemarivanje, koje je prisutno u 50 odsto

slučajeva. Slede emocionalno i fizičko zlostavljanje, a u 5,5 odsto slučajeva zabeleženo je i seksualno zlostavljanje. Istraživanje je sprovedeno u 20 centara za socijalni rad, i obuhvatilo je 200 porodica u kojima su deca zlostavljana.

Istovremeno stručnjaci upozoravaju i na činjenicu da agresivnost dece neprestano raste. Nema škole u Srbiji koja je pošteđena obračuna među školskom decom, tuča na nacionalnoj i navijačkoj osnovi, otimačine para i maltretiranja dece u školskim dvorištima. Istraživanja otkrivaju da na globalnu agresivnost dece utiče sve - lošiji društveni i obrazovni sistemi, raspad porodice, produbljen jaz između siromašnih i bogatih, nasilni filmovi i senzacionalistički mediji. Gubitak kontinuiteta u porodici, školi i društvu doveo je do poremećaja ponašanja dece i ispoljavanja agresije prema vršnjacima i prema nastavnicima. Svi su pod pritiskom, a deca naročito.

Zbog alarmantnih podataka, Vlada Republike Srbije je ove godine preduzela inicijativu za usvajanje zakona o porodici, protokol o opštoj zaštiti od zlostavljanja i zanemarivanja dece i nacionalnu strategiju protiv nasilja i zamenarivanja. Pomenuta strategija obuhvatila bi sve ugrožene kategorije: decu, žene, stare, invalide, izbeglice i

Rome.

Da bi se smanjilo nasilje nad decom osim zakona i oštrije kaznene politike neophodno je da se u taj proces uključe i pedijatri, lekari, prosvetni radnici, vaspitači, sporski treneri i svi oni koji mogu da primete bilo kakav znak zlostavljanja deteta.

Neprijavlivanje povreda i simptoma biće kažnjivo. Veoma važno je i organizovanje, klubova, škola, savetovališta, koji će kroz edukaciju i savete pomagati roditeljima i deci da međusobno komuniciraju i budu tolerantni. Primeri drugih zemalja: "Škole roditeljstva", koje u skandinavskim zemljama funkcionišu decenijama i koje podržavaju stav da roditeljstvo nije talenat već prihvatljiva socijalna veština. Podaci govore da su Šveđani šesdesetih godina prošlog veka imali oko 70 odsto mališana koji su trpeli neki oblik nasilja u porodici. Nakon uvođenja škole roditeljstva taj procenat pao je na 15, dok je u poslednjoj dekadi 20. veka bio jednocifran. Roditelji koji su pohađali školu odgajali su decu da budu tolerantne i humane osobe. Procenat roditelja koji zlostavljaju decu u svetu iznosi između 65 i 93, ali je važno napomenuti da su to uglavnom oni koji vuku decu za uši, tuku ih po turu, galame na njih i «vaspitavaju na slične načine», što je, prema Konvenciji UN o pravima deteta - nasilje.

JELA PO NARUDŽBINI

Visok kvalitet, profesionalnost i dugogodišnje iskustvo, garancija su našeg poverenja i vašeg zadovoljstva.

Želite li u vašoj blizini da spravljam specijalitete i jela ili želite da preuzmete iste po narudžbini, samo nazovite.

773.399.0445